

CHP Kurultayının Değerlendirilmesi

CHP'nin yüzde 26 oyu var. Bunun anlamı her dört kişiden ikisi AKP'ye oy veriyor, ama her dört kişiden birisi de CHP'ye oy veriyor... Bu ana damar küstürülmemelidir. CHP'nin yeni yönetimi bu ana damarı kaybederse, bu ana damarın kuşkularını anlamazdan gelirse, işte o zaman Türk demokrasisi çok zor durumlara düşer.

Alev COŞKUN

17^{ve} 18 Temmuz günleri yapılan CHP kurultayı, basında ve TV'lerde yorumlanıyor. Her yorumcu kendi görüşüne göre olumlu, olumsuz yanları ortaya çıkarıyor.

Kimisi yeterli ölçüde değişim ve yenilik olmadığını, kimisi de yeterli sol olmadığını söylüyor.

Ancak konuya somut verilerle yaklaşan çok az.

Önce nereye göre değişim, nasıl bir değişim ve yenilik sorularına doğru yanıtlar vermek gerekir. Unutulmasın ki “**değişim**”, “**dönüşüm**”, **Soros**'un kavramlarıdır. Doğu Avrupa'da on yıl önce görülen “**değişim**”, “**dönüşüm**”, “**yenilik**” gibi kavramların “**turuncu darbelerin**” sloganları olduğunun akıldan çıkarılmaması gerekir.

Asıl değişim

Bu kurultayın aslında getirdiği temel değişim demokrasidir. CHP bu kurultayda parti içi demokrasi kurallarını uyguladı. Anadolu'dan gelen delegeler hem değişim yaptı hem de CHP'nin temel felsefesini korudu. Yeni seçilen Parti Meclisi'nin (PM) yapısı ve nitelikleri bunu açıkça göstermektedir. Şimdi özetle bu durumu irdeleyelim:

Demokrasi işledi

Açıkçası 1990'dan bu yana 22 yıldır parti içi demokrasi kurallarının işlediği bir CHP kurultayı ile karşı karşıyayız.

1980'den bu yana, son 30 yıldır bütün siyasi partilerde ne oluyor? Her partide genel başkanın hazırladığı liste esas kabul ediliyor ve delegeler bu blok listeye tartışmasız oy veriyorlar. Bu listeyi delerek seçilmek olanaksız. Genel başkanlar her partide tek seçici olarak parti meclisini oluşturuyorlar. Bu parti meclisi de, genel başkanın hazırladığı milletvekili listesini onaylıyor. Açıkçası, genel başkanların “**Tek seçiciliği**”ni ve tartışmasız “**Egemenliği**”ni onaylayan

yapmacık, sahte bir demokrasi oyunu oynanıyor.

Uzun yıllardan sonra CHP'de ilk kez bu modele son verildi. Çarşaf liste kabul edildi. Bunun sonucu çeşitli renkte anahtar listeler çıkması doğaldır. Bu yöntem sayesinde delege, PM seçiminde belli ölçüde ağırlığını koyabilmiştir.

Bu kurultay, CHP'nin hizipler partisi olma niteliğini bir kenara itmiştir. CHP artık bir hizip partisi değil, örgütün giderek PM seçimlerine ve partinin kaderine egemen olduğu bir niteliğe dönüşmüştür.

Kanıtlar

Bunun kanıtları çarşaf listeyi yönlendirmek amacıyla çıkarılan değişik renkteki listelerin olması ve bu listelerde yer almasalar bile kimi politikacıların delegeye dayanarak listeyi delip Parti Meclisi'ne seçilmeleridir.

İşte somut kanıtlar: **Ercan Karakaş**, **Fikri Sağlar**, **Durdu Özbek**, **İlhan Cihaner**, **Tekin Bingöl**, **Birgül Ayman Güler** ve **Halit Toraman**'ın seçilmeleridir.

Kimi yorumcular bu listelerin çokluğunu CHP'nin bir eksikliği olarak yorumluyorlar. Bu yorumcular, AKP gibi partilerdeki genel başkanların egemenliğinde düzenlenen tek listeyi bir güç olarak değerlendiriyorlar. Oysa tek liste lidere biat etmektir, demokrasi ile bağlantısı olmayan bir modeldir.

CHP'nin bu uygulamasını içtenlikle alkışlamalıyız... Önemli bir demokratik adım olduğunu görmeli ve takdir etmeliyiz. Hatta, bu modelin tüm partiler tarafından da uygulanması gerektiğini yüksek sesle belirtmeliyiz.

Zamanın ruhu:

Genel Başkan **Kılıçdaroğlu**, belli ki yakın danışmanları kimi sosyologların katkılarıyla hazırlanan konuşmasında “**Zamanın ruhu**”ndan söz etti. Zamanın ruhunun “**değişim**”den yana olduğu söyle-

di... Doğru ama nasıl değişim?

Bir ülke düşününki orada gün-gün hukuk devleti açıkça katlediliyor... 4+4+4 ile laik eğitime darbe vuruluyor... Silivri mahkemelerinde düzenlenmiş delillerle gazeteciler, parti liderleri, üst düzey askerler yıllardır tutsak ediliyor... Meclis'te sabaha karşı verilen bir önerge ile yeni özel mahkemeler kuruluyor... Deniz feneri davasına bir türlü başlanamaz ve iddianame değiştirilirken, Ergenekon, Balyoz, Odatv, KCK davalarında adaletin nasıl çürüyüp zedelendiği açıkça görülüyor... Bu listeyi uzatabiliriz, özetle: AKP toplumu her noktada “**değiştiriyor**”, “**kuşatıyor**” ve “**dönüştürüyor**”...

İşte bu noktada anamuhalefet lideri kurultay açış konuşmasında öncelik olarak “**değişim**” derse, sosyoloji ve siyaset bilimi açısından bütün dünyada bu davranışa sadece gülümseme ile yanıt verilir...

Önce, ülkenin demokratikleşmesi, hukuk devletinin eksiksiz uygulanması, genel seçimlerdeki barajın makul düzeye indirilmesi, önce seçim yasası ve partiler yasasının değişmesi, gelir dağılımındaki korkunç adaletsizliğin düzeltilmesi... Kanımca asıl öncelikler bunlardır.

Bu nedenle 2012'de Türkiye'de “**zamanın ruhunu**” iyi okumak gerekir. Günümüzde, zamanın ruhu öncelikle laik, demokratik ve sosyal devlet ve cumhuriyet ilkelerine sahip çıkmaktır. AKP'nin adım adım din kurallarının egemen olduğu bir toplum yaratma projesi karşısında öncelik, AKP'nin hukuk dışı, çağdaş toplumu dışlayan felsefe ve uygulamalarına karşı çıkmaktır...

Delege iyi anladı

CHP kurultay delegesi bu yazdıklarımızı çok iyi anladığını somut olarak gösterdi. Kılıçdaroğlu'nun konuşmasında en fazla alkış toplayan noktalar nereleridir?

Kılıçdaroğlu, **Atatürk** ilkelerinden, bağımsız Türkiye'den söz ettiğinde kurultayın heyecanlanması, alkış kopması ve dalgalanması önemlidir...

Ulusalçılık, “**kör şovenizm ırkçılık**” değildir. CHP delegesi asla “**şovenist, ırkçı**” değildir. CHP delegesi bağımsızlık deyince uluslararası topluluğun onurlu üyesi olmayı istiyor... Dış politikada taşeronluk istemiyor, onurlu duruş sergilenmesini ve ülkenin ekonomik çıkarlarının korunmasını

istiyor.

Kurultay delegesi işte bu düşüncelerle PM'nin oluşmasını sağladı.

Genel başkanın ekonomik ve düşünsel liberal adaylarını silmedi, onların seçimini sağladı. (Örnek: **Ayata**, **Şenatalar**, **Öztrak**, **Kuşoğlu**, **Çıray** gibi)

Ama bu arada eski partililer Ercan Karakaş ve Fikri Sağlar'ı da seçti.

Bilim Kültür listesinde aday gösterilip, son anda “**sarı liste**”de yer verilmeyen bilimsel, solcu, Atatürkçü ve ulusalcı kimliği tartışılmaz olan Birgül Ayman Güler'in, yaptığı hukuk mücadelesi ile laik ve Atatürkçü kimliği belirginleşen İlhan Cihaner'in, CHP gençlik kolları merkez yönetim kurulu üyeliği yapmış olan, hiçbir hizbe bağlı olmayan ancak yılların örgüt ve parti emekçisi, CHP'nin temel çizgisine bağlı **Halit Toraman**'ın listeleri delerek PM'ye seçilmeleri, kurultay delegelerinin zamanın ruhunu çok iyi kavradıklarının göstergesidir.

Partinin temel felsefesini özümsemiş yeteneklerini kanıtlamış **Adnan Keskin** ve **Haluk Koç**'un en yüksek oy alarak PM'ye seçilmeleri de çok önemlidir.

Parti Meclisi toplantılarında, Atatürk'ten, laiklikten söz etmeyelim oy kaybederiz diyenler listeye bile giremediler.

Kuşkusuz, DİSK bir önceki Genel Başkanı **Süleyman Çelebi**'nin, **Eşber Yağmurdereli**'nin seçilememesi üzücüdür.

Kadın ve Gençlik kotasına uyulması, PM'ne kadınların ve gençlerin yüksek oranda girmeleri ve 22 yaşında bir genç, **Sevnur Yıldırım**'ın CHP'nin en üst karar organına üye seçilmesi çok önemlidir.

Bu kurultayda evet değişim oldu... Parti içi demokratik anlayış ve metotlarda değişim oldu.

CHP'nin yüzde 26 oyu var. Bunun anlamı her dört kişiden ikisi AKP'ye oy veriyor, ama her dört kişiden birisi de CHP'ye oy veriyor...

Bu ana damar küstürülmemelidir. CHP'nin yeni yönetimi bu ana damarı kaybederse, bu ana damarın kuşkularını anlamazdan gelirse, işte o zaman Türk demokrasisi çok zor durumlara düşer.

Unutulmasın, 2012'de Türk siyasal ve toplumsal yaşamında asıl görev hukuk devletinin, Atatürk ilkelerine bağlı laikliğin ve sosyal devlet ilkelerinin korunmasıdır. Asıl görev budur...